

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS**A NORDTELEKOM NYRT.****RÉSZVÉNYESEI ÉS IGAZGATÓTANÁCSA RÉSZÉRE****Véleménynyilvánítás visszautasítása**

Megbízást kaptunk a **Nordtelekom Nyrt.** („a Társaság”) 2018. évi Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát, amely pénzügyi kimutatások a 2018. december 31-i fordulónapra készített pénzügyi helyzet kimutatásból – melyben az eszközök és források egyező végösszege **645.089 E Ft-**, az az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó átfogó jövedelemkimutatásból – melyben a tárgyévi teljes átfogó jövedelem **-53.933 E Ft (veszteség)-**, saját tőke változás kimutatásból, cash flow kimutatásból, valamint a pénzügyi kimutatásokhoz fűzött megjegyzésekből állnak, beleértve a jelentős számviteli politikák összefoglalását.

Nem nyilvánítunk véleményt a Társaság mellékelt, 2018. december 31-i fordulónapra a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok szerint készített pénzügyi kimutatásaira vonatkozóan. A jelentésünk „Véleménynyilvánítás visszautasításának alapja” szakaszában leírt kérdések jelentősége miatt nem tudtunk elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni a mellékelt pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói véleményünk megalapozásához.

Véleménynyilvánítás visszautasításának alapja**Átfogó megállapítások**

A vizsgált 2018-as év során hatályos adatok szerint a Társaság Igazgatótanácsának (kiemelten ezen belül az Audit Bizottságnak) tagjai több másik társaságban is fő tulajdonosok, vezető tisztségviselők voltak. Az IAS 24 standard alapján ezek a társaságok kapcsolt feleknek minősülnek a Társaság szempontjából, de a 2018. évi beszámolóban ezen partnerek és ügyletek bemutatása nem ennek megfelelően történt. Ezen kapcsolt felekkel, és az Igazgatótanács egyes tagjaival több jelentős ügylet történt a tárgyévben és az előző években is (igénybevett szolgáltatások, nyújtott szolgáltatások, jelentős kihelyezett, kamatmentesen kölcsönadott pénzeszközök). Az ügyletek gazdasági racionalitásáról, valóságáról és teljeskörűségéről, és ezáltal a Társaság vagyonának felelős kezeléséről nem tudtunk megbizonyosodni.

A fenti tranzakciók és tulajdonosi, irányítói összefonódások miatt az Igazgatótanácsi, illetve Audit Bizottsági tagok Ptk. 3:287 § és „BÉT felelős vállalatirányítási ajánlások” szerint szabályozott függetlensége kapcsán a tárgyévben és az azt megelőző évek kapcsán is jelentős kétely merült fel, emiatt megkérdőjelezhető, hogy az irányítással megbízottak a feladataik ellátását úgymint, a belső ellenőrzési, kockázatkezelési folyamatok és a jogszabályoknak való megfelelés felügyelete és értékelése, ténylegesen és teljeskörűen meg tudták-e valósítani, valamint, hogy az általuk ellenjegyzett ügyletek a Társaság érdekében történtek-e. Sem a korábbi években, sem a tárgyévben a Társaság nem végezte el az ezen tranzakciókkal kapcsolatos közzétételeket.

Az elvégzett vizsgálataink során a Társaságnál jelentős hiányosságokat állapítottunk meg a pénzügyi kimutatások elkészítése során alkalmazott kontrollok kapcsán, így a pénzügyi kimutatásokban szerepeltetett adatok teljeskörűsége és pontossága nem biztosított.

A könyvvizsgálat során beszereztük a vezetés és az irányítással megbízottak azon nyilatkozatait, melyben a vezetés és az irányítással megbízott személyek elismerik felelősségüket a csalás, hűtlen kezelés, vagy az észszerűtlen, üzleti racionalitást nélkülöző ügyletek megelőzése és feltárása céljából kialakított, bevezetett és fenntartott belső kontrollért. Ugyanakkor az általunk végzett vizsgálatok alapján a vezetés és az irányítással megbízottak ezen felelősségüknek nem tettek teljeskörűen eleget, emiatt ezen nyilatkozataikat nem tudjuk könyvvizsgálati bizonyítékként elfogadni, melynek következményeként a vezetés és az irányítással

megbízottak további - és az adott témát illetően az elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyíték rendelkezésre állásához általunk elengedhetetlennek ítélt- nyilatkozatai kapcsán is jelentős bizonytalanságok merültek fel, mely a pénzügyi kimutatások egészére nézve lényeges és átfogó hatással bír.

A Társaság folyamatosan veszteséget termel, a saját működését nem tudja finanszírozni. Saját tőkéje a 2018-as beszámoló szerint megfelelő szintű, ugyanakkor a kimutatott eszközök fordulónapi értékelése kapcsán a Társaságtól nem kaptuk meg a szükséges becsléseket és kiértékeléseket. A kapott adatok alapján több eszköz esetében a megtérülést nem látjuk alátámasztottnak, melyek a következőkben részletesen kifejtésre kerülnek, és melyek kapcsán jelentős értékvesztések elszámolásának szükségessége is felmerülhet.

Egyes tételekhez kapcsolódó megállapítások

Tárgyi- és immateriális eszközök:

A Társaság tárgyi- és immateriális eszközeinek bruttó értéke 385,36 millió Ft, nettó értéke 17,3 millió Ft. Az eszközöket két különálló analitikában tartják nyilván. Az egyik analitika nincs integrálva a Társaság számviteli rendszerébe. Az analitika és főkönyv közt 6,5 millió forint eltérést találtunk. Az analitika nagy számosságú, nagyon régi tételt tartalmaz, melyek maradványértéken vannak nyilvántartva. Nem tudtunk meggyőződni arról, hogy az így értékkel nyilvántartott régi eszközök valóban használhatók és léteznek, illetve a Társaság nem készített arra vonatkozóan becslést, hogy a kimutatott értékük megfelelő. A tárgyi eszközök létezéséről, a kimutatott bekerülési értékek pontosságáról nem tudtunk meggyőződni, mivel a társaságnál nem fellelhetők a kiválasztott eszközök kapcsán kért alátámasztó dokumentumok.

Részesedések:

A konszolidációba bevont vállalkozásokkal kapcsolatos befektetések mérlegsoron a társaság 300 millió forint bruttó értékű, 137 millió Ft nettó értékű befektetést tart nyilván.

A 264 millió forint bekerülési értékű Reenger Zrt. részesedésre a Társaság 164 millió forint értékvesztést számolt el (korábbi években 115 millió forintot, tárgyévben 49 millió forintot), ezáltal a részesedés kimutatott nettó értéke 100 millió forint. A részesedés esetében vizsgáltuk a Reenger Zrt. saját tőkéjét, amely 2018. december 31-én 49.327 eFt volt, így ez alapján további 51 mFt értékvesztés elszámolása lett volna szükséges. A részesedés megtérülését a társaság egyéb módszerrel nem tudta alátámasztani.

A 37 millió forint értékű Pine Telecommunication Ltd. részesedés esetében nem került sor értékvesztés elszámolására. A Pine Telecommunication Ltd. 2018. december 31-i saját tőkéje negatív (-248.559 GBP), emiatt a teljes részesedés értékvesztése indokolt lehetne. A részesedés megtérülését a társaság egyéb módszerrel nem tudta alátámasztani.

Hosszú lejáratú követelések, kölcsönadott pénzeszközök:

A hosszú lejáratú követelések, kölcsönadott pénzeszközök mérlegsoron a társaság főkönyvi kivonata alapján árbevétel és költség aktív időbeli elhatárolását mutatta ki 166 millió forint értékben. Az aktív időbeli elhatárolást alátámasztó analitika nem fellelhető a Társaságnál, így az egyenlegek pontos természetéről nem tudtunk meggyőződni, nem tudjuk megítélni sem a besorolás helyességét, sem az egyenleg létezését (alátámasztását) és annak fordulónapi értékelését. A Társaságtól kapott információ alapján az egyenleg végrehajtás alatt lévő kis összegű vevői követeléseket tartalmaz, mely követelések várható megtérülését a társaság nem tudta alátámasztani.

A hosszú lejáratú követelések, kölcsönadott pénzeszközök mérleg sor tekintetében nem tudunk elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezni arról, hogy ezen tételek valóban léteztek a fordulónapon, pontosan és teljeskörűen kimutatásra kerültek-e, vagy felmerülnek-e egyéb olyan tranzakciók (például értékvesztés elszámolásának szükségessége), melyek hatással lennének a pénzügyi kimutatásokra.

Követelések:

2018. december 31-én 50,8 millió Ft kamatmentes követelést tart nyilván a Társaság anyavállalatával szemben, melyre értékvesztés nem került elszámolásra. A követelés kapcsán szerződést, konfirmációt nem kaptunk. A kölcsönkövetelés várható megtérülésének, illetve a kölcsönnyújtás gazdasági racionalitásának vizsgálatához nem tudunk elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezni.

A vevőkövetelések mérleg soron a Társaság 165 millió Ft bruttó értékű (84 millió Ft nettó értékű) követelést tart nyilván. A Társaság vevői jórészt magánszemélyek, a 2018. évi kiválasztott vevő egyenlegek kapcsán megerősítések nem érkeztek vissza. A vevőkövetelések kapcsán kimutatott 81 millió forint értékvesztésre alátámasztó kalkuláció, indoklás nem állt rendelkezésre.

A társaság egyéb követelések mérleg soron bruttó 204,7 millió Ft, nettó 154,4 millió forintot tart nyilván, melynek részletei az alábbiak:

Az egyéb követelések között lévő 87,9 millió forint értékű kölcsönkövetelés a Társaság Igazgató Tanácsi tagjainak érdekeltségébe tartozó társaságoknak a korábbi években nyújtott - kamatmentes – kölcsönöket tartalmazza, mely társaságok az IAS 24 alapján kapcsolt feleknek minősülnek, ám ezen kölcsön követeléseket a Társaság nem kapcsolt féllel szembeni követelésként mutatta be. A kölcsönök kapcsán szerződés, egyenleg megerősítés, a kölcsönök megtérülése kapcsán kalkuláció, alátámasztó dokumentáció nem állt rendelkezésre a Társaságnál.

Az anyavállalattól a korábbi évben megvásárolt, jelenleg 71,8 millió forint bruttó értékű értékű követelés és a vele szemben elszámolt 50 millió forint értékvesztés kapcsán nem kaptunk egyenleg megerősítést, vagy megtérülés számítást, illetve nem tudunk a tárgyévi mozgások helyességéről sem megbizonyosodni. Az egyéb követelésekre összesen 50 millió forint értékvesztés került elszámolásra, melyhez kapcsolódóan nem kaptunk analitikát, egyéb alátámasztó kalkulációt így az értékvesztés elszámolásának helyességéről szintén nem tudunk teljeskörűen meggyőződni,

39,8 millió forint értékű letéti követelés kapcsán nem lelhető fel a Társaságnál alátámasztó dokumentáció (szerződés)

4,4, millió forint Pine Telecommunication Ltd-vel szemben fennálló követeléshez kapcsolódóan konfirmáció vagy egyéb alátámasztó dokumentáció nem állt rendelkezésre

fentiek miatt nem tudunk elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezni a fenti kimutatott értékek alátámasztására.

A társaság az IFRS által megkövetelt hitelezési veszteség modellt nem alkalmazta a pénzügyi eszközei értékelésekor, a várható hitelezési veszteségek kapcsán számításokat, becsléseket nem bocsátott rendelkezésünkre.

Pénzeszközök

A Magnetbanktól nem érkezett vissza egyenlegközlőt a 2,8 millió forint egyenlegű bankszámlák vonatkozásában. A CIB Bank által adott egyenlegközlő nem egyezik a főkönyvvel, a 200 ezer Ft-os eltérést a Társaság nem tisztázta. A kiválasztott 2018. évi és fordulónap utáni pénztári mozgásokhoz megfelelő alátámasztó dokumentáció nem lelhető fel a Társaságnál. Emiatt nem tudunk elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezni arról, hogy pénzeszközök valóban teljeskörűen léteztek a fordulónapon, pontosan és teljeskörűen kimutatásra kerültek-e, vagy felmerülhetnek-e egyéb olyan tranzakciók, melyek hatással lennének a pénzügyi kimutatásokra.

Kötelezettségek:

A hosszú lejáratú kötelezettségek között kerültek kimutatásra a passzív időbeli elhatárolások 2,5 millió forint értékben, melyhez analitika, alátámasztó dokumentáció nem lelhető fel a Társaságnál.

A rövid lejáratú kötelezettségek közt kimutatott 7,9 millió forint értékű szállítói tartozás és 2,9 millió forint értékű leányvállalati kötelezettség kapcsán analitika, megerősítő levél, alátámasztó dokumentáció nem lelhető fel a Társaságnál.

A társasági adó, nyugdíjjárulék és az egészségbiztosítási járulék esetében a társaság által nyilvántartásai és az adófolyószámla között nem jelentős eltéréseket azonosítottunk. A társaság az 1,7 millió forintos iparüzési adó kötelezettség alátámasztására helyi adó folyószámlát nem bocsátott rendelkezésünkre.

Fentiek miatt nem tudtunk elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezni arról, hogy a fent bemutatott passzív időbeli elhatárolások, rövid lejáratú kötelezettségek valóban léteztek a fordulónapon, azok besorolása helyese, pontosan és teljeskörűen kimutatásra kerültek-e, vagy felmerülnek-e egyéb olyan tranzakciók, melyek hatással lennének a pénzügyi kimutatásokra.

Készletek:

A készletek között a társaság a még ki nem számlázott 6,2 millió forint értékű közvetített szolgáltatásokat tartja nyilván. A közvetített szolgáltatásokhoz kapcsolódó analitika, egyéb alátámasztó dokumentáció a Társaságnál nem lelhető fel, emiatt nem tudtunk meggyőződni az egyenlegek helyességéről.

Átfogó jövedelem kimutatás:

Az átfogó jövedelemkimutatás szerkezete nem felel meg IFRS-ek minimális, átfogó jövedelemkimutatásra előírt szabályainak, mivel a kimutatás átfogó jövedelemre vonatkozó adatot nem tartalmaz.

Az átfogó jövedelemkimutatás 8 860 eFt értékben tartalmaz egy „számviteli politika változás kumulált hatása” sort a bázis évben, melynek tartalmáról, helyes elszámolásáról nem tudtunk meggyőződni. Emiatt a korrekciós tétel miatt az összehasonlító 2017. december 31-i adózott eredmény (-78.842 ezer forint) nem egyeztethető össze a saját tőke változás kimutatásban bemutatott 2017. évi eredménnyel (-96.253 ezer forint), továbbá a főkönyvi egyenlegek sem támasztják alá egyik összeget sem, az eltérést a társaság nem tudta tisztázni.

Az átfogó jövedelemkimutatás bázis év adata 797 eFt jövedelemadó visszatérítést tartalmaz, míg a bázis év főkönyvében szereplő érték 60e Ft fizetendő adót tartalmaz. Az eltérést a társaság nem tudta tisztázni. A társasági adó megállapítására kalkulációt sem a bázis, sem a tárgyévre nem tudott rendelkezésünkre bocsátani a Társaság.

Az eredménykimutatás vizsgálata kapcsán kijelölt tételekre vonatkozóan nem kaptuk meg az alátámasztó számlákat, szerződéseket és egyéb dokumentumokat, így a kimutatott értékek helyességéről nem tudtunk meggyőződni.

Saját tőke változás kimutatás

A saját tőke változás kimutatás számszaki hibákat tartalmaz, a részösszegek más kimutatásokkal nem egyeztethetők össze.

A saját tőke változás kimutatásban az előző évi mozgások részletezésénél visszavásárolt saját részvény is szerepel, ennek létezéséről, helyes elszámolásáról nem tudtunk meggyőződni.

A vizsgált beszámoló kiegészítő mellékletében szereplő közzétételek több helyen pontatlanok, hiányosak, az IFRS standard-ek által előírt közzétételi követelményeknek nem felelnek meg teljeskörűen.

A fent bemutatott bizonytalanságok, vezetés általi hatókör korlátozások és ezek kölcsönhatása miatt további hiányosságok, jogszabályi nem megfelelések is felmerülhetnek, a fel nem tárt esetleges hibás állítások pénzügyi kimutatásokra gyakorolt lehetséges hatásai lényegesek és egyben átfogóak lehetnek. A felmerült bizonytalanságok és hatókör korlátozások kapcsán egyéb alternatív módszerekkel sem tudunk elegendő és megfelelő bizonyítékot szerezni arról, hogy a pénzügyi kimutatásokban szereplő összegek nem tartalmaznak lényeges hibás állítást. Előzőekből adódóan nem tudtuk meghatározni, hogy esetleg szükség lett volna-e bármilyen helyesbítésre a számviteli nyilvántartásokban rögzített vagy nem rögzített tételek, valamint ezekkel összefüggésben a pénzügyi kimutatásokban megjelenített egyes elemek egyenlegei, illetve a kérdéses tételek megfelelő bemutatásainak vonatkozásában, mivel az esetleges pénzügyi hatások számszerűsítése nem kivitelezhető.

Az ismertetett bizonytalanságok és hatókör korlátozások, valamint ezek esetleges kölcsönhatása és a pénzügyi kimutatásokra gyakorolt lehetséges kumulatív hatásuk miatt **véleményünk szerint nem lehetséges véleményt alkotni a pénzügyi kimutatásokról.**

Egyéb kérdések: előző könyvvizsgálói jelentés visszavonása

A Társaság könyvvizsgálói feladatait 2016. október 18 – 2021. február 15. között más könyvvizsgáló társaság látta el.

A 2018. üzleti év vonatkozásában a Pénzügyminisztérium Számviteli és Közfelügyeleti Főosztály a PM/206/7/2020 iktató számú határozatával a korábbi könyvvizsgálót a Társaság 2018. évi IFRS-ek szerint összeállított egyedi pénzügyi kimutatásai kapcsán 2019. április 29-én kibocsátott könyvvizsgálói jelentésének visszavonására kötelezte.

Jelen könyvvizsgáló jelentés a Kibocsátó által 2019. április 29-én elfogadott és közzétett, 2018. december 31-ével végződő időszakra vonatkozó, IFRS-ek szerint összeállított egyedi éves pénzügyi kimutatás megismételt könyvvizsgálatán alapszik, azon információk figyelembevételével, melyek ezen beszámoló elfogadásáig ismertek voltak, vagy lehettek.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a pénzügyi kimutatásoknak az EU által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal és a számviteli törvény kiegészítő rendelkezéseivel összhangban történő és a valós bemutatás követelményének megfelelő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes pénzügyi kimutatások elkészítése.

A pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Társaságnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló pénzügyi kimutatások összeállításáért. A vezetésnek a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulnia, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Társaság pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége

A mi felelősségünk a Társaság mellékelt, 2018. évi pénzügyi kimutatásainak a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban történő könyvvizsgálata és könyvvizsgálói jelentés kibocsátása. A jelentésünk „Véleménynyilvánítás visszautasításának alapja” szakaszában leírt kérdések miatt azonban nem tudtunk elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni ezen pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói véleményünk megalapozásához.

Függetlenek vagyunk a társaságtól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzata”-ban, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)” című kézikönyvében (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

Az Európai Parlament és a Tanácsa 537/2014/EU rendelete 10. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alábbi nyilatkozatokat tesszük a független könyvvizsgálói jelentésünkben a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok által előírt jelentéstételi kötelezettségeken felül:

A könyvvizsgáló kijelölése és a megbízás időtartama

A Társaság a 2022. július 04-i közgyűlésén választotta meg társaságunkat a **Nordtelekom Nyrt.** 2018. évi egyedi pénzügyi kimutatásainak újbóli könyvvizsgálatának elvégzésére, megbízásunk legkésőbb 2023. április 30-ig szól. (A 2018. üzleti év vonatkozásában a Pénzügyminisztérium Számviteli és Közfelügyeleti Főosztálya a PM/206/7/2020 iktató számú határozatával a 2018. évi egyedi, IFRS-ek szerint összeállított pénzügyi kimutatások kapcsán a korábbi könyvvizsgáló által 2019. április 29-én kibocsátott könyvvizsgálói jelentést visszavonta)

A könyvvizsgálói jelentés és az auditbizottsághoz címzett kiegészítő jelentés összhangja

Megerősítjük, hogy a jelen könyvvizsgálói jelentésben foglalt, az egyedi pénzügyi kimutatásokkal kapcsolatos „könyvvizsgálói véleménynyilvánítás visszautasítása” összhangban van a Társaság audit bizottságához címzett kiegészítő jelentéssel, melyet 2023. január 16-án adtunk ki az Európai Parlament és a Tanácsa 537/2014/EU rendelete 11. cikkével összhangban.

Nem könyvvizsgálói szolgáltatások nyújtása

Kijelentjük, hogy a Társaság részére nem nyújtottunk semmilyen az Európai Parlament és a Tanácsa 537/2014/EU rendelete 5. cikkének (1) bekezdésében ismertetett tiltott, nem könyvvizsgálói szolgáltatást. Ezen túlmenően kijelentjük, hogy a Társaság és az általa kontrollált vállalkozások részére nem nyújtottunk olyan egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatásokat, amelyek nem szerepelnek a pénzügyi kimutatásokban, illetve az üzleti jelentésben.

Jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálói megbízásért felelős partnerének a jelentés aláírói minősülnek.

Budapest, 2023. január 16.

Honti Péter

ügyvezető

Freiszberger Zsuzsanna

kamarai tag könyvvizsgáló

007229

INTERAUDITOR Consulting Kft.

1074 Budapest, Vörösmarty utca 16-18. A. ép. fszt. 1/F.

004408